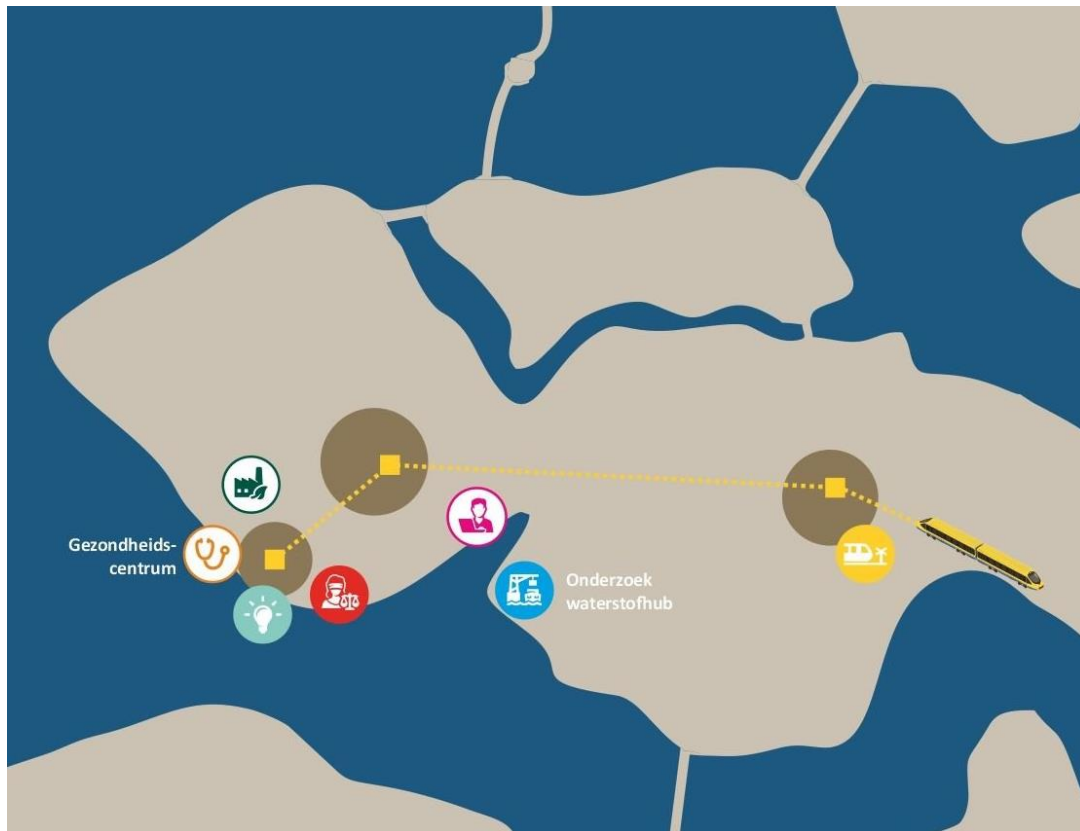

Monitor

Wind in de Zeilen

Eerste meting (V2) – oktober 2025

KENNISCENTRUM
.....
ZEEUWSE SAMENLEVING

Inhoud

Introductie	3
Stand van zaken per fiche	3
Law Delta (fiche B)	5
Innovatie (fiches C, D, E)	7
Bereikbaarheid (Fiche F)	15
Zorg (Fiche H)	20
Arbeidsmarkt (Fiche I).....	23
Reflectie en vooruitblik.....	25
Reflectie	25
Vooruitblik.....	26
Referenties	27
Bijlage 1 Pan van aanpak monitor WIZ - fase 2.....	29
Bijlage 2 Overzicht indicatoren per fiche	30

Introductie

Het is inmiddels bijna 6 jaar geleden dat Vlissingen en Zeeland een harde klap te verwerken kregen: de komst van de marinierskazerne naar Vlissingen ging niet door. Destijds is snel doorgepakt. Mede op basis van een analyse van sociaalmaatschappelijke opgaven van de gemeente Vlissingen en de provincie Zeeland is enkele maanden later een investeringsprogramma opgesteld ter compensatie van het afketsen van de komst van een Marinierskazerne (ZB Planbureau, 2020). De verwachte impuls van de komst van ongeveer 1.800 mariniers naar Vlissingen was groot en daarmee lag de lat voor dit ‘compensatiepakket’ hoog. In totaal investeert het Rijk in de periode 2020 – 2030 zo'n 650 miljoen euro in de regio. Verwacht werd dat dit op de langere termijn zeker meer dan 1.000 banen zal opleveren (Wind in de Zeilen, 2020). Vlissingen en Zeeland aantrekkelijker maken als regio om in te wonen, werken staan als missie centraal in het pakket.

Het programmateam van Wind in de Zeilen heeft in 2024 aan HZ Kenniscentrum Zeeuwse Samenleving (KCZS) gevraagd om te helpen bij het opzetten van een monitor, om te volgen of, en in hoeverre de maatregelen en acties uit het investeringsprogramma bijdragen aan de doelen van het compensatiepakket. Dit document is een *aanvulling* op de resultaatbeschrijvingen in de reguliere voortgangsrapportages, en is niet zozeer gericht op de activiteiten zelf, maar vooral op de doorwerking hiervan, gekoppeld aan de hogere doelstellingen van het pakket.

Op basis van een voorstel van HZ KCZS zijn in 2024 de eerste stappen gezet. In het bijzonder is, op basis van Theory of Change, door betrokkenen systematisch nagedacht over de verwachte doorwerking van de projectresultaten op korte, middellange en lange termijn. De uitkomst hiervan vormt de basis van de monitor. In april 2025 heeft HZ KCZS, op verzoek van het programmateam, een voorstel gedaan voor een vervolgaanpak tot en met 2030. In de gekozen aanpak kijken we jaarlijks naar de korte termijn effecten en om het jaar naar de middellange en lange termijn effecten.

Deze rapportage gaat in op de eerste inzichten rond de (beoogde) korte termijn effecten van de activiteiten uit het investeringsprogramma. Na een overkoepelende reflectie (waar staan we nu?) wordt deze rapportage afgesloten met een vooruitblik naar de vervolgstappen in dit monitoringstraject. Een winstverwachting vooraf: voor meerdere onderdelen van de monitor geldt dat de gegevensverzameling nog in ontwikkeling is en dat er op dit moment dus nog geen gerichte gegevens beschikbaar zijn. In die gevallen geven wij zo concreet mogelijk aan wat de beoogde aanpak is om deze hiaten in de benodigde informatie in de komende tijd in te vullen.

Stand van zaken per fiche

In april 2025 is, in samenspraak met het WiZ-programmateam, een aanpak afgesproken voor monitoring tot en met 2030. Zie Bijlage 1. Naast een planning is er ook een inhoudelijke basis neergezet, bestaande uit twee ‘lagen’ van indicatoren. Zie de figuur op de volgende pagina. De onderste laag betreft de beoogde directe, korte termijn effecten (output) per fiche. De bovenste laag betreft beoogde middellange termijn effecten (outcome) van het investeringsprogramma. Met drie verschillende kleuren (groen, geel, oranje) is aangegeven in hoeverre voor de desbetreffende indicator reeds broninformatie voorhanden is. In het plan van aanpak (Bijlage 1) is beschreven welke aanpak is gebruikt om tot deze set van indicatoren te komen. Vertrekkend vanuit dit overzicht geven wij hier een stand van zaken voor de output-indicatoren. Naast een visualisatie van de tijdlijn per fiche geven we in deze monitor per indicator een beschrijving en de stand van zaken ten aanzien van de invulling. In Bijlage 2 staat een samenvattende tabel.

Law Delta (fiche B)

De fiche Law Delta moet zorgen dat Vlissingen een belangrijke uitvalsbasis wordt voor het opsporen, vervolgen en berechten van zware criminaliteit in het zuiden van het land. Het nieuw ontstane juridisch cluster moet een belangrijke schakel gaan vormen tussen Vlissingen en landelijke justitiële organisaties. In het bijzonder gaat het om het realiseren van een Justitieel Complex Vlissingen (JCV) en Strategisch kenniscentrum Georganiseerde Criminaliteit (SKC). Onderstaand tijdspad geeft een beeld van de belangrijkste mijlpalen binnen dit fiche.

We maken onderscheid tussen (verwachte) korte termijn effecten (output), middellange termijn effecten (outcome) en lange termijn effecten (impact). In deze rapportage gaan we specifiek in op de verwachte korte termijn effecten, die we vatten in de volgende vijf indicatoren:

- Werkgelegenheid in verband met het JCV
- Wegen/ ontsluitingswegen in verband met het JCV
- 'Groene kraag' in verband met het JCV
- Werkgelegenheid in verband met het SKC
- Samenwerking in verband met het SKC

Per indicator wordt achtereenvolgens in gegaan op de beschrijving en stand van zaken.

Werkgelegenheid JCV

Beschrijving indicator:

Met deze indicator wordt in kaart gebracht hoeveel werkgelegenheid de komst van het Justitieel Complex Vlissingen (JCV) oplevert. Dit kan worden gemeten in aantal FTE's op een gegeven meetmoment. Aangezien het JCV de komende jaren nog niet in gebruik is, is deze indicator op korte termijn niet in te vullen.

Stand van zaken:

In de huidige planning wordt het JCV eind 2029 opgeleverd en in 2030 in gebruik genomen. Over daadwerkelijke werkgelegenheid tijdens in gebruik name kan dus weinig gezegd worden. Beoogde aantal FTE's is 450 voor de EBI die onderdeel is van het complex zodra deze volledig functioneel is (Wind in de Zeilen, 2020). De planning is dat er in vanaf eind 2026 tot en met 2029 gewerkt zal worden aan de realisatie van het JCV (10^e voortgangsrapportage WiZ). Inmiddels is men al wel gestart met het werven van personeel voor deze bouw.

Nieuwe ontsluitingswegen

Beschrijving indicator:

Vanwege de komst van het JCV zijn aanpassingen in de wegen van, naar, en rondom het JCV nodig. Het gaat hier met name om aanpassingen van en rond de Visodeweg¹ en de Havenweg (verbreding beide wegen), en het aanleggen van een nieuwe ontsluitingsweg, die ook geschikt is voor landbouwverkeer.

Invulling indicator:

In begin januari 2025 zou er gestart worden met de aanleg van de nieuwe weg die nodig is voor het (landbouw)verkeer dat in de toekomst niet meer over de Visodeweg kan rijden (De Jong, 2025). Inmiddels is de Visodeweg afgesloten voor verkeer, en wordt er in 2025 aan de aanleg van de nieuwe landbouwweg² en de aanpassing aan de bestaande wegen gewerkt. Dit is conform de planning die in de 10e voortgangsrapportage te vinden is (Wind in de Zeilen, 2025). Inmiddels wordt ook samen met het waterschap Scheldestromen de mogelijkheid verkend om het verbreden van de één van de ontsluitingswegen gecombineerd kan worden met al geplande werkzaamheden m.b.t. dijkversterking (zie ook 10e voortgangsrapportage). Er wordt gekeken of, mede door deze twee werkzaamheden te combineren, het verbreden van de ontsluitingsweg van het JCV naar voren gehaald kan worden. Hierover wordt naar verwachting tegen het einde van 2025 besloten.

'Groene kraag' Vlissingen

Indicator:

Rondom het nog te bouwen JCV wordt een groene kraag gerealiseerd, die het JCV van de omgeving 'afschermt' en vice versa.

Invulling indicator:

In November 2024 is er een start gemaakt met het aanplanten van de groene kraag (Gemeente Vlissingen, 2024). In de eerste helft van 2025 zijn er meer bomen en struiken (meer in aantal en meer soorten) aangeplant (Gemeente Vlissingen, 2025). Om bij te houden waar, en in welke dichtheid & hoogte er bebossing en ander groen geplant wordt, kan de [Atlas Leefomgeving](#) geraadpleegd worden. Hier publiceert het RIVM onder meer informatie over boomhoogte, verkoelend effect van bomen, en groenkaarten³. Deze kaarten zijn zeer locatie specifiek (op coördinaten-niveau), en kunnen dus eventuele veranderingen in boomhoogte zeer gericht in kaart brengen. De huidige kaarten m.b.t. boomhoogte komen echter uit 2022, en zijn dus gemeten voor enige veranderingen m.b.t. het JCV. In de meest recente (10^e) voortgangsrapportage is te zien dat de realisatie van de groene kraag is afgerond. Dit betekent dat bij deze ontwikkelingen bij de eerstvolgende actualisatie van de Atlas Leefomgeving zichtbaar zullen zijn.

¹ Visodeweg zal in de toekomst specifiek voor gevangenentransport gebruikt worden (De Jong, 2025; Wind in de Zeilen, z.d.).

² In oktober bleek dat de werkzaamheden aan de landbouwontsluitingsweg stil liggen omdat een grondeigenaar zijn grondt niet wilt verkopen (De Jong & Sep, 2025). De planning voor ingebruikname JCV blijft volgens de programmadirecteur ongewijzigd.

³ Op de specifieke 'groenkaart' wordt inzichtelijk welke typen groen er in een omgeving zijn (bijv. groen in agrarisch gebied, groen in natura2000 gebied).

Werkgelegenheid Strategisch Kenniscentrum Ondermijnende Criminaliteit (SKC)

Indicator:

De van het SKC in Vlissingen, in de zomer van 2022, moest zorgen voor nieuwe hoogwaardige werkgelegenheid⁴. Dit kan uitgedrukt worden in het totaal aan FTE dat bij het SKC werkzaam is.

Invulling indicator:

In de beschrijving van het SKC in het Wind in de Zeilen pakket (2020) gaat men uit van 15 tot 20 FTE. Volgens navraag bij het SKC waren er in september 2025 33 mensen in dienst. Het aantal FTE bij het SKC is 31. Het SKC biedt dus aan meer mensen een werkplek dan vooraf is voorzien.

Samenwerking SKC met Zeeuwse onderwijsinstellingen

Indicator:

Het SKC biedt kansen tot samenwerking met andere (onderwijs)instellingen in Zeeland, en ook daarbuiten. De ambitie om samenwerkingen op te zetten en van daaruit te werken is ook beschreven in bijlage 1 van Wind in de Zeilen (2020). Welke samenwerkingen er exact beoogd werden (bijv. stageplaatsen, of gezamenlijke onderzoekstrajecten) zijn niet exact beschreven in Wind in de Zeilen.

Invulling indicator:

Er zijn inmiddels verschillende samenwerkingen tussen het SKC en Zeeuwse onderwijsinstellingen. Zo hebben in februari 2025 het SKC en HZ University of Applied Sciences een samenwerkingsovereenkomst voor de aankomende vijf jaar getekend (SKC, 2025). Hiermee wordt de bestaande samenwerking tussen de HZ en het SKC verder uitgebreid. Er komt intensievere deelname van het SKC aan het onderwijsprogramma en er komt ruimte voor een afstudeeropdracht bij het SKC. Verder werkt SKC samen met o.a. de HZ en UCR via opdrachten voor studenten. Voorbeeld is de WET (We Explore Together) Week, waarbij studenten een opdracht ontvingen van het SKC m.b.t. verduurzaming van het SKC-pand (SKC, 2024). Bij het SKC is een opleidingscoördinator in dienst, die nauw betrokken is bij de samenwerking tussen het SKC en deze onderwijsinstellingen.

Algemeen beeld Law Delta:

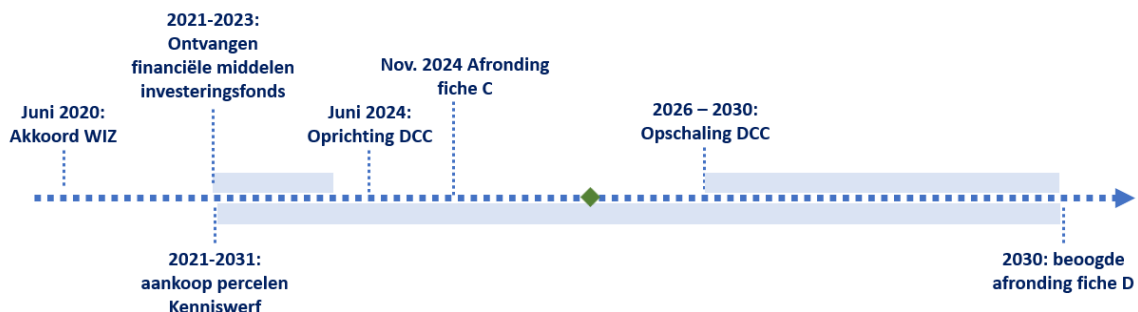
Het SKC draagt sinds 2022 door onderzoek en samenwerking met het onderwijs in Zeeland bij aan de kennis-en onderzoeks-infrastructuur in Zeeland, alsook aan de ontwikkeling van een 'juridisch cluster' in Vlissingen (Wind in de Zeilen, 2020). Het SKC heeft een bescheiden impuls geleverd aan de werkgelegenheid in Vlissingen. Dit houdt echter niet direct in dat deze banen ook (allemaal) door inwoners van Zeeland ingevuld worden. Het effect van het SKC zit vooral in de aanwezigheid van een nieuwe onderzoeksorganisatie & de vorming van een juridisch cluster in de provincie, i.p.v. de invloed op de werkgelegenheid.

Omdat het JCV, een substantieel onderdeel van deze fiche, nog grotendeels gerealiseerd moet worden, is het nog niet goed mogelijk om een beeld te geven van de bijdrage aan de overkoepelende doelen van het compensatiepakket, in termen van het neerzetten van een stevig juridisch cluster in Zeeland met bijbehorende werkgelegenheid. De effecten hier zijn vooralsnog beperkt tot enkele zichtbare veranderingen in de fysieke leefomgeving (groene kraag en wegen).

⁴ Werknemers van SKC komen niet per definitie uit Zeeland. Er is dus wel sprake van hoogwaardige werkgelegenheid bij het SKC, maar dit zorgt er niet direct voor dat (jonge) Zeeuwse hoogopgeleiden meer passende baankansen hebben gekregen in de provincie.

Innovatie (fiches C, D, E)

Met de introductie van een Delta Climate Center (DCC), ontwikkeling van de Kenniswerf in Vlissingen en de impuls in bedrijven via een investeringsfonds moet innovatie en daarmee de economische ontwikkeling van Vlissingen en de regio een impuls krijgen. Onderstaand tijdspad geeft een beeld van de belangrijkste mijlpalen binnen deze fiches.

We maken onderscheid tussen (verwachte) korte termijn effecten (output), middellange termijn effecten (outcome) en lange termijn effecten (impact). In deze rapportage gaan we specifiek in op de verwachte korte termijn effecten, die we vatten in de volgende vijf indicatoren:

- Instroom in onderwijs DCC
- Netwerksamenwerking DCC
- Onderzoek DCC
- Aankoop percelen voor ontwikkeling Kenniswerf
- Start ups en scale ups t.g.v. ontwikkeling Kenniswerf en impuls investeringsfonds

Per indicator wordt achtereenvolgens in gegaan op de beschrijving en stand van zaken.

Instroom Onderwijs DCC

Indicator:

Het gaat hier om het aantal studenten dat een opleiding volgt die deels of volledig door het DCC verzorgd wordt. Het gaat hier om opleidingen van verschillende niveaus, variërend van MBO tot WO-master niveau.

Invulling indicator:

Momenteel worden door verschillende onderwijsinstellingen, waaronder de HZ, Scalda, UCR, Utrecht University en Wageningen University & Research, de mogelijkheden verkend om een deel van hun opleidingen in samenwerking met het DCC te laten verlopen (en een deel door het DCC te laten verzorgen).. In deze verkenning wordt onder andere gekeken hoe al bestaande opleidingen bij Zeeuwse onderwijsinstellingen al aansluiten bij de doelstellingen van het DCC, en of (en zo ja hoe) MBO-HBO, en WO opleidingen in een doorlopende leerlijn (beter) met elkaar kunnen worden verbonden (bijv. via verkorte leerroutes, en betere door-en terugstroom).

Op basis van een uitvraag bij het DCC (juni 2025) blijkt onder andere het volgende:

- Het DCC heeft samen met Universiteit Utrecht een [DCC-Summerschool](#) ontwikkeld. Deze summer school is voor het eerst in augustus 2025 georganiseerd, en wordt deels in Vlissingen, deels in Utrecht aangeboden (Utrecht University, 2025)⁵.
- DCC ontwikkelt opdrachten en challenges voor studenten binnen bestaande opleidingen bij (Zeeuwse) onderwijsinstellingen en. De eerste opdrachten en challenges hebben al plaatsgevonden.
- Het DCC speelt een rol bij het vernieuwen van bestaande opleidingsmogelijkheden bij Zeeuwse onderwijspartners én bij de WUR en UU. Hierbij kan gedacht worden aan nieuwe onderdelen in het curriculum die (deels) door, of met input van het DCC ontwikkeld worden. De eerste leerlijn waarbij dit gebeurt is Watermanagement: in 2025 start bij het Scalda de nieuwe opleiding Watermanagement, en bij de HZ wordt het curriculum van de Watermanagement opleiding vernieuwd, hetzelfde geldt voor de masteropleiding Water Science & Management aan Utrecht Universiteit.
- Er wordt een jaarlijks terugkerende veldwerkcursus ontwikkeld door NIOZ. Deze cursus wordt aangeboden aan alle onderwijsinstellingen die verbonden zijn aan het DCC. Eerste editie van deze cursus heeft plaatsgevonden in september 2025.

Met andere woorden: het aantal studenten ‘aan het DCC’ is niet goed te meten, omdat studenten vooralsnog geen opleiding volgen die uitsluitend of specifiek bij het DCC hoort. Wel participeren studenten in DCC-initiatieven (zoals cursussen, opdrachten, challenges). De rol van het DCC in het onderwijsprogramma van verschillende partners is echter duidelijk uit bovenstaande voorbeelden.

Werkgelegenheid DCC

Indicator

Het DCC is een nieuwe onderzoeks- en onderwijsinstelling in Zeeland, die nieuwe en aantrekkelijke werkgelegenheid biedt in de provincie. Als indicator is het aantal FTE bij het DCC geselecteerd, omdat deze in beeld brengt wat de omvang is van deze nieuwe hoogwaardige en aantrekkelijke werkgelegenheid in de provincie⁶.

Invulling indicator:

Het DCC heeft op navraag (september 2025) aangegeven hoeveel mensen er voor het DCC werkzaam zijn. Alle mensen die aan het DCC verbonden zijn, werken ‘formeel’ gezien bij één van de partners⁷ van het DCC. Toch helpen deze cijfers om een beeld van de omvang van het DCC te krijgen. Zie tabel 2 voor het aantal werknemers en aantal FTE dat betrokken is bij het DCC.

Functie	Aantal mensen	Aantal FTE
Bureau ⁸	10	5,4
Hoogleraren	4	1,8
Lectoren	3	1,8

⁵ Beoogde doelgroep is PhD-onderzoekers, professionals en ‘early career researchers’

⁶ Wanneer een baan ‘hoogwaardig’ en ‘aantrekkelijk’ is, is niet voor iedereen hetzelfde. Daarom wordt naar de volledige werkgelegenheid van het DCC gekeken. Idealiter wordt dit overzicht van FTE’s in grove lijnen opgedeeld (bijv. onderzoekspersoneel, onderwijspersoneel, management/directie, facilitair/ondersteunend, etc.).

⁷ De zes hoofdpartners zijn; Utrecht University, Wageningen University & Research, NIOZ, Scalda, HZ University of Applied Sciences, en University College Roosevelt.

⁸ Onder meer directie, adviseurs, controller, programmamanager(s), secretaris/secretaresse

Practoren	4	1,6
Docent-onderzoekers ⁹ (binnen practoren)	10	2
Tenure-Track posities	2	1,8
PhD studenten ¹⁰	8	8
Postdoc positie	1	1
Totaal	42	23,4

Tabel 2: aantal werknemers en FTE verbonden aan het DCC. Cijfers verkregen via interne uitvraag bij DCC (september 2025).

Netwerksamenwerking DCC

Indicator:

In het DCC is sprake van samenwerking tussen allerlei onderwijspartners. Naast het onderwijs is ook samenwerking en netwerkvorming met andere organisaties relevant voor de positie van het DCC in de provincie. Daarom is netwerksamenwerking vanuit en met het DCC als indicator opgenomen.

Invulling indicator:

Op uitvraag in september 2025 bij het DCC is (in hoofdlijnen) het volgende beeld geschetst van de samenwerking en het contact tussen het DCC en andere organisaties:

- De samenwerking met de zes partners (zie hierboven) is vanzelfsprekend en structureel. Zoals aangegeven zijn alle mensen die bij het DCC actief zijn formeel in dienst bij één van deze partners, en wordt er samen gewerkt aan onderwijs- en onderzoekslijnen.
- Verder wordt samenwerking gezocht met onder meer lokale bedrijven, maatschappelijke en culturele instellingen, overheden. Andersom is het ook zo dat lokale organisaties het DCC vaker en beter weten te vinden.
 - o Zo is er inmiddels een regulier overleg tussen het DCC, Dockwize, en Impuls Zeeland (i.s.m. de Kenniswerf).
 - o Het DCC levert een inhoudelijke bijdrage aan de ontwikkeling van de 'Watersnoodacademie', een project/initiatief bij het Watersnoodmuseum.
 - o Mogelijkheden tot samenwerkingen met Terra Maris worden momenteel verkend.
 - o Er zijn verschillende challenges voor studenten georganiseerd, waarbij studenten aan de slag gingen met vraagstukken van lokale stakeholders. Zo hebben bijvoorbeeld studenten aan de WUR en de HZ onder de DCC vlag een opdracht voor gemeente Veere gedaan, waarbij onderzocht werd of/hoe het ophalen van afval op stranden duurzamer ingericht kan worden.
 - o DCC was actief betrokken bij de WET Week en de Food Bus Challenge (HZ, 2024).
- DCC heeft een helpdesk gecreëerd, waar organisaties terecht kunnen met vragen.
- De onderzoeken in Zeeland die vanuit het DCC worden gedaan, worden in samenwerking met Zeeuwse stakeholders opgezet (hier is een programma-manager voor aangesteld). DCC heeft drie icoonprojecten (zie uitleg later in document), en bij alle drie deze projecten zijn Zeeuwse stakeholders betrokken:
 - o Icoonproject 1: Food Delta Zeeland
 - o Icoonproject 2: Zuidwestelijke Delta, Waterschap Scheldestromen, Provincie Zeeland

⁹ In de planning gaat men uit van werving van 7 mensen (allen 0,2 FTE). Hierdoor zou het totaal aantal docent-onderzoekers op 12 uitkomen, en het aantal FTE op 2,4

¹⁰ In de planning gaat men uit van werving van nog enkele PhD studenten, waardoor dit aantal naar verwachting nog oploopt.

- Icoonproject 3: Smart Delta Resources, Circulair Bouwen in Zeeland, Food Delta Zeeland, CO3 Campus.
- Bij de bovengenoemde onderzoeken is ook samenwerking met (inter)nationale organisaties, zoals Rijkswaterstaat, Universiteit Gent, en Wetsus.
- LLO Katalysator biobased en circulair bouwen: Dit project richt zich op onderzoek naar de kennis- & competentie-knelpunten van de circulaire en biobased bouwsector in Zeeland, gerelateerd aan de regionale innovatieopgaven. Betrokken externe partners: Kennis- en Innovatie Netwerk Circulair Bouwen, HR Netwerk Zeeland, Vereniging Integrale Biologische Architectuur (VIBA), Stichting Agrodome.

Onderzoek DCC

Indicator:

Vanuit het DCC wordt onderzoek gedaan naar verschillende onderwerpen die van belang zijn in een deltagebied. Belangrijke veranderingen en transities die spelen (of gaan spelen), en met name de samenhang tussen grote transities worden bij het DCC onderzocht. Idealiter dragen de uitkomsten van deze onderzoeken op een positieve manier bij aan het leven in de Zeeuwse Delta en andere gebieden. Dit is echter lastig te kwantificeren. Daarom is ervoor gekozen om een kwalitatieve beschrijving van de onderzoeksoutput van het DCC als indicator te nemen.

Invulling indicator:

[Op haar website](#) benoemt het DCC drie 'icoonprojecten':

- Delta Protein: focus op voedsel uit de zee
- ProceZ: focus op een groene en circulaire economie in Zeeland
- Flexibele Delta's: focus op onder meer waterkerende landschappen en klimaatbestendigheid

Op aanvraag bij het DCC is een beschrijving gegeven van de icoonprojecten en de beoogde resultaten die mogelijk invloed hebben op het leven in de Zeeuwse Delta:

Icoonproject Delta Protein

Met dit icoonproject wordt beoogd om:

- Beter begrip te krijgen van hoe klimaat gerelateerde veranderingen in zoet waterbeheer de productiviteit van zeewier en mosselculturen in de Zeeuwse wateren beïnvloedt.
- Informatie over welke (herstel) inspanningen gedaan kunnen worden in/bij ecosystemen in Zeeland, die kunnen leiden tot meer veerkrachtige eiwitproductie (in de vorm van o.a. mossels en oesters).
- Inzicht te krijgen in de Invloed van bepaalde soorten waterplanten op de waterkwaliteit en gezondheid van het milieu.
- De samenwerkings- & innovatiekracht van het triple helix innovatienetwerk Food Delta Zeeland en andere stakeholders te versterken.
- Richting en begeleiding te geven voor alle belanghebbenden die te maken hebben met en betrokken zijn bij de transitie van het voedselsysteem in Zeeland. Denk hierbij aan richtlijnen en verbetermogelijkheden-en ideeën bij de huidige organisaties, zoals Food Delta Zeeland, de onderwijsinstellingen, financiële partners, Impuls, en Dockwize.
- Inzicht te krijgen in de behoeften van de (Zeeuwse) consument en beïnvloeden van consumentengedrag.

- Een publiek beschikbare database te ontwikkelen voor Zeeland over de huidige eiwitproductie, en wat de algemene en specifieke eisen van boeren en verwerkers zijn.
- Een database te ontwikkelen voor plagen, parasieten en plagen in eiwit producerende bronnen in Zeeland, van bonen tot oesters.

Icoonproject Flexible Deltas

Met dit icoonproject wordt beoogd om:

- Wetenschappelijke kennis over de haalbaarheid en effectiviteit van de drie typen FRL (Flood Resilient Landscapes) te ontwikkelen, in het bijzonder hoe onderliggende nature-based processen en materialen kunnen worden gebruikt om de effecten van klimaatverandering te beperken.
- Inzicht te ontwikkelen in de governance en juridische aspecten van FRL om bij te dragen aan een effectieve, wettige en legitieme ontwikkeling en implementatie van verschillende Nature Based Solutions in FRL.
- Inzichten te ontwikkelen in de sociale en economische dimensies van FRL: een belangrijk aspect van FRL is de ondersteuning van mensen die in/bij het FRL wonen en werken. Om te komen tot veerkrachtige landschappen zijn mensen een cruciale factor: wat zijn hun behoeften, percepties, welke (ervarings)kennis hebben zij en hoe beoordelen zij de problematiek en hoe percipiëren en ervaren zij de bestuurlijke structuren waarbinnen zij leven en werken en waarbinnen de Nature Based Solutions worden geïmplementeerd? =
- Informatie beschikbaar te maken over sedimentatieprocessen uit historische gegevens en het huidige landschap en menselijk gebruik. Het communiceren van dit historische perspectief naar beleidsmakers en het publiek en het laten ervaren van FRL door middel van visualisaties en virtual reality zal een gevoel van historische identiteit met de FRL creëren, en daarmee aanzienlijk bijdragen aan de maatschappelijke acceptatie ervan.

Icoonproject ProceZ:

Met dit icoonproject wordt beoogd om:

- Een materiaalflowanalyse voor de provincie Zeeland uit te voeren, inclusief alle belangrijke inputs, interne stromen en outputs van koolstof, stikstof en fosfor.
- Materiaalflowanalyse uit te voeren voor bouwmaterialen in Zeeland. Incl. inventarisatie van circulaire toeleveringsketens voor de bouwsector en het opnemen van real-time (re)circulatievoorbeelden en sanering door mycelium in het curriculum van deelnemende onderwijsinstellingen.
- Inventarisatie te doen van korte termijn (< 5 jaar), middellange termijn (5-10 jaar) en lange termijn (> 10 jaar) uit te voeren maatregelen om de zoetwaterbestendigheid van de landbouw in Zeeland te verbeteren.
- Praktische richtlijnen te creëren voor het gebruik van dronebeelden om de groei en gezondheid van gewassen te monitoren.
- Praktische richtlijnen te creëren voor irrigatie en fertigatie (fertilisatie en irrigatie) en hun effecten op plantengroei (blad, stengel, wortel) onder verschillende omstandigheden (brak, zoet, effluënten).
- Gevalideerde nabehandelingsopties te ontwikkelen voor agrarisch hergebruik van effluent en drainagewater.

Naast de drie icoonprojecten is/wordt gewerkt aan verschillende verkenningen voor toekomstige projecten en er lopen al verschillende onderzoeksprojecten waarin verschillende DCC-partners participeren en waarin wordt samengewerkt met externe partners. Op het [projectenportal](#) van het DCC (nog in ontwikkeling) kan een overzicht gevonden worden van een deel van de projecten waar het DCC naast de benoemde icoonprojecten aan bijdraagt.

Kenniswerf: aankoop percelen

Indicator:

Als onderdeel van WiZ is het de bedoeling dat percelen op de Kenniswerf in Vlissingen worden aangekocht, zodat deze in de toekomst beschikbaar worden voor met name kennis- en innovatie gerichte bedrijven¹¹. Deze focus op de kenniswerf, waarbij ruimte gecreëerd wordt voor starters, dienstverlenende, en kennisintensieve bedrijven, wordt niet alleen vanuit WiZ, maar ook vanuit de Strategische Visie van Gemeente Vlissingen voor 2040 onderschreven (Gemeente Vlissingen, 2021).

Invulling indicator:

In de meest recente voortgangsrapportage van WiZ (juni 2025) wordt benoemd dat er 9 percelen zijn aangekocht op de kenniswerf. De looptijd van dit fiche is veranderd, waardoor de aankoop van percelen naar verwachting nog tot en met 2031 door zal lopen. Op navraag bij de projectleider(s) van dit fiche is gebleken dat er inmiddels 11 percelen zijn aangekocht. Er zijn echter nog geen bedrijven gevestigd op/rond deze aangekochte percelen.

Kenniswerf & investeringsfonds: start-ups, scale-ups

Indicator:

Bij deze indicator gaat het om een beschrijving van een deel van het soort bedrijven dat zich heeft gevestigd in Vlissingen en daarbuiten¹². Het investeringsfonds (Fiche E) richt zich niet uitsluitend op de Kenniswerf, maar op het aantrekkelijk maken van heel Zeeland voor kennisintensieve bedrijven. Deze indicator is *geen uitputtend overzicht van alle bedrijven*, maar geeft via voorbeelden een beeld van het type bedrijf waarin geïnvesteerd wordt en mede daardoor kan bijdragen aan het netwerk van innovatieve organisaties in Zeeland.

Invulling indicator:

Op basis van een uitvraag via gemeente Vlissingen (oktober 2025) is gebleken dat er in ieder geval is geïnvesteerd in 15 verschillende bedrijven. Van deze 15 bedrijven bevonden zich 13 bedrijven in de start-up fase ten tijde van de investering. Het overgrote deel van de bedrijven bestond uit minder dan 10 FTE. Inmiddels 4 van deze bedrijven doorgegroeid tot een scale-up, en is er ook in twee MKB bedrijven geïnvesteerd. Een groot deel van de bedrijven die een financiële impuls hebben ontvangen is in Zeeland gevestigd, of is met een deel van de bedrijfsactiviteit actief in Zeeland. In deze bedrijven, waar voor ruim 150 FTE werkgelegenheid is, is voorlopig ruim 10 miljoen¹³ geïnvesteerd.

¹¹ Hiermee wordt niet gezegd dat de kenniswerf *uitsluitend* voor dit soort bedrijven bedoeld is. Maar om op en rond de kenniswerf een cluster te laten ontstaan met innovatieve startups en kennisintensieve bedrijven, is een gedeeltelijke verandering van het bedrijvenbestand van de kenniswerf nodig.

¹² Het is ook goed mogelijk dat bedrijven zich, vanwege bijvoorbeeld logistieke redenen, op een andere locatie vestigen dan de Kenniswerf, maar wel onderdeel zijn van het ecosysteem van innovatieve bedrijvigheid rondom de Kenniswerf.

¹³ Hoogte van investering verschilde per bedrijf.

De bedrijven waarin geïnvesteerd is, bevinden zich in allerlei sectoren die voor Vlissingen en de rest van de provincie relevant zijn. Denk hierbij aan bedrijven die actief zijn en innoveren binnen de logistiek, voedselproductie, de maritieme sector, en toerisme. Enkele voorbeelden:

- *Sophyn Greens (Wemeldinge)*: producent en verkoper van onder meer (groente)pasta, die waar mogelijk gebruik maakt van reststromen en hiermee verspilling tegengaat en gezondere varianten van o.a. pasta produceert.
- *The Black Cod Company (Kamperland)*: Viskweek op land, focus op zandvis.
- *Hydrauvision (Schoondijke)*: bedrijf gespecialiseerd in onder meer hydraulische en elektrische systemen. Onder meer investering in ontwikkeling van een bouwmaschine met meerdere aandrijvingsmogelijkheden (zoals waterstof, energie, en diesel).
- *ECommit*: bedrijf dat andere organisaties helpt met CO2 certificaten. Bedrijven kunnen deze certificaten via Ecommit kopen, bijv. om hun eigen uitstoot te compenseren.

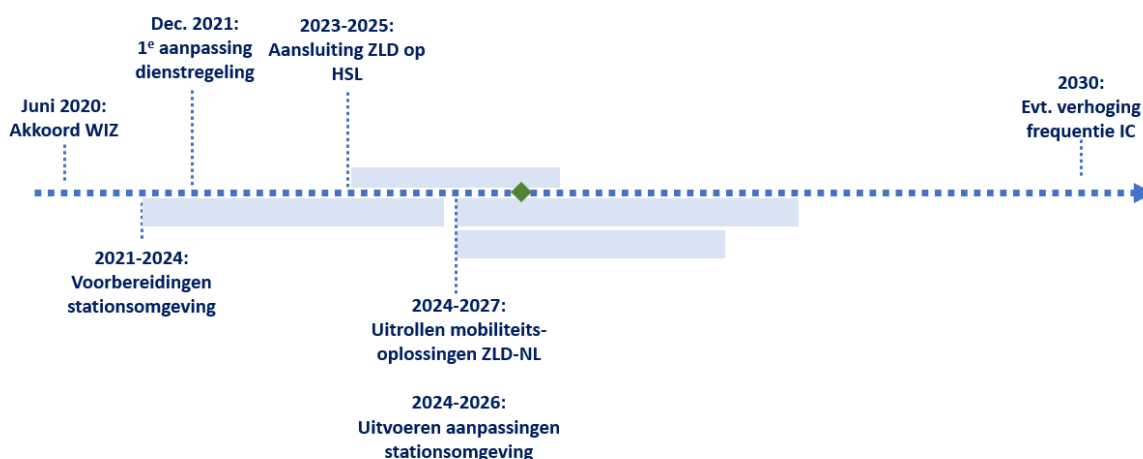
Algemeen beeld Innovatie:

Het DCC is inmiddels een volwaardige organisatie die bijdraagt aan de onderzoeks-en onderwijs infrastructuur van Zeeland. De komst van het DCC heeft op korte termijn op kleine schaal voor nieuwe en hoogwaardige werkgelegenheid gezorgd (bijvoorbeeld de mogelijkheid om deels in Zeeland te promoveren via het DCC). Ook is er in relatief korte tijd veel gerealiseerd wat betreft de samenwerking met organisaties in Zeeland. Het DCC werkt samen met een groot aantal diverse organisaties, waarmee het netwerk van onderwijs en onderzoeksinstituten en lokale stakeholders zich heeft uitgebreid en verstevigd. Hoewel er zeker een impuls in werkgelegenheid te zien is vanwege het DCC, moet wel benoemd worden dat de gecreëerde werkgelegenheid *in Vlissingen* vooralsnog relatief beperkt is.

Het aantrekken van bedrijven op de kenniswerf is nog niet op grote schaal gerealiseerd. Momenteel wordt aan de voorwaarde (van voldoende ruimte beschikbaar stellen) gewerkt. Vanuit het investeringsfonds is geïnvesteerd in verschillende bedrijven in Zeeland die samen goed zijn voor 150 FTE aan werkgelegenheid. Vanuit het investeringsfonds zijn wel directe gevolgen te zien, namelijk de aanzienlijke investeringen in verschillende bedrijven, die hierdoor de kans krijgen om in Zeeland hun producten & diensten te ontwikkelen of te verbeteren. Het investeringsfonds heeft daarmee verschillende innovaties binnen startups en andere (mkb) bedrijven financieel mogelijk gemaakt. De mate waarin de activiteiten van/de aanwezigheid van deze bedrijven in Zeeland effect gaan hebben op Vlissingen en Zeeland als aantrekkelijke woon-en werklocatie, en op het ondernemersklimaat in de provincie, zal de komende jaren blijken. Vanuit het investeringsfonds en het DCC zijn dus al duidelijke korte-termijn veranderingen te zien. Het is echter nog te vroeg om te zien in hoeverre de investeringen in het DCC, de Kenniswerf en innovatieve bedrijven de beoogde positieve impact zullen hebben op het innovatie vestigingsklimaat van Vlissingen en de regio.

Bereikbaarheid (Fiche F)

Bereikbaarheid is voor Vlissingen en de Provincie een blijvend aandachtspunt. Vanuit het compensatiepakket zijn er verschillende activiteiten die moeten bijdragen aan het duurzaam verbeteren van de bereikbaarheid van Vlissingen en de regio. In het bijzonder gaat het om het verbeteren van de treinverbinding (IC) tussen Vlissingen en de Randstad, ontwikkeling van het stationsgebied van Vlissingen en innovatieve mobiliteitsoplossingen.

We maken onderscheid tussen (verwachte) korte termijn effecten (output), middellange termijn effecten (outcome) en lange termijn effecten (impact). In deze rapportage gaan we specifiek in op de verwachte korte termijn effecten, die we vatten in de volgende vier indicatoren:

- Meer reisbewegingen IC-traject Vlissingen-Amsterdam
- Meer reisbewegingen van/naar station Vlissingen
- Implementatie nieuwe vervoerssystemen Vlissingen
- Aantrekkelijkheid stationsgebied Vlissingen

Per indicator wordt achtereenvolgens in gegaan op de beschrijving en stand van zaken.

Meer reisbewegingen IC-traject Vlissingen Amsterdam

Indicator:

Door de directe en snellere verbinding tussen Vlissingen en Amsterdam is de aanname dat een treinreis tussen Zeeland en de Randstad aantrekkelijker wordt (en hiermee ook werk en voorzieningen in de Randstad voor Zeeuwen, en vice versa), waardoor het aantal reizen/reizigers op dit traject toeneemt¹⁴.

Invulling indicator:

Vooralsnog zijn gegevens beschikbaar van uitstappers per station, uitgesplitst naar instapstation. Wel zijn openbare gegevens beschikbaar over het totaal aantal reizigers per station. We kijken daarbij primair naar IC-stations gekeken omdat de tijdswinst voor de dorps-stations naar de Randstad beperkter is. Zie tabel 3 voor het aantal reizigers per dag op de Zeeuwse IC stations.

¹⁴ Idealiter is er een overzicht per station van aantal reizigers dat uitstapt, opgesplitst naar instap-station. Hiermee kan het zuiverst in beeld gebracht worden in hoeverre er meer mensen uit Zeeland naar de randstad reizen met de trein en vice versa.

	2022	2023	2024
Vlissingen	1.973	2.005	1.889
Middelburg	3.656	3.940	3.962
Goes	5.610	5.761	5.786

Tabel 3: Reizigers per dag (gemiddeld) op jaarbasis. Bron: NS (2025)

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat de reizigersaantallen in Vlissingen niet direct toenemen. In 2023 groeide het reizigersaantal t.o.v. het vorige jaar, terwijl er in 2024 weer een daling te zien was. In Middelburg is wel een stijging te zien, met name van 2022 naar 2023. Hetzelfde geldt voor Goes, waar de stijging tussen 2022 en 2023 wat groter was, en in 2024 lijkt af te vlakken.

Deze cijfers zijn waardevol als algemeen beeld van het gebruik van de Zeeuwse IC stations, waaronder Vlissingen. Om echt iets te kunnen zeggen over het gebruik voor reizen van Zeeland naar de Randstad per trein en vice versa (zoals beoogd in WiZ), zijn specifiekere cijfers nodig. Deze zijn vooralsnog niet beschikbaar gesteld via de NS. Momenteel wordt er, in overleg met de NS, gezocht naar mogelijkheden om deze data alsnog te verkrijgen en in de rapportage te gebruiken.¹⁵

Meer reisbewegingen van/naar station Vlissingen

Indicator:

Het aantal reizigers dat van en naar station Vlissingen reist, is ook een indicatie van in hoeverre het Zeeuwse traject meer gebruikt wordt. Daarom is dit ook als indicator meegenomen.

Invulling indicator:

De huidige invulling is in tabel 3 hierboven te zien.

Implementatie nieuwe vervoerssystemen in Zeeland

Indicator

Onderdeel van Fiche F (bereikbaarheid) is de realisatie van nieuwe en slimme mobiliteitsoplossingen, zodat de kleinere Zeeuwse kernen, beter verbonden worden met het stationsgebied in Vlissingen (Wind in de Zeilen, 2020). Hier is het lastig om conclusies te kunnen trekken op basis van kwantitatieve gegevens, omdat één kwantitatieve indicator (bijv. alleen ‘aantal nieuwe mobiliteitsvormen’) niet direct iets zegt over het succes van dit onderdeel. Daarom is hier gekozen voor een *kwantitatieve beschrijving* van de nieuwe mobiliteitsvormen.

Invulling indicator:

In de meest recente voortgangsrapportage is al het een en ander te vinden over waar men zich nu bevindt m.b.t. deze mobiliteitsoplossingen. Momenteel bevindt men zich in de fase ‘*Van succesvolle pilots naar permanente mobiliteitsoplossingen*’ (Wind in de Zeilen, 2024, p. 41). Er is uitvraag gedaan bij projectleider(s) die zich bezighouden met deze mobiliteitspilots en oplossingen (sept. 2025). Hieronder volgt een kort overzicht van initiatieven die gestart zijn. Waar mogelijk is ook de huidige status van het project/initiatief benoemd:

¹⁵ De data is opgevraagd bij NS (start procedure in augustus). De huidige situatie (oktober 2025) is dat de data alleen vergeven wordt na ondertekenen van een NDA waardoor de data niet bruikbaar is voor deze rapportage. De data die opgevraagd is, is in de basis niet privacygevoelig of herleidbaar naar individuen (data is geaggregeerd op maandniveau). HZ KCZS blijft met NS in gesprek om te verkennen welke mogelijkheden er zijn om deze data alsnog te verkrijgen.

Initiatief / project	Locatie	Status / informatie
Super Smart Charging Hubs (SSCH) → innovatieve oplaadlocaties voor elektrisch vervoer.	Vlissingen	Haalbaarheidsonderzoek afgerond, wordt verder gerealiseerd via een Interreg Project (Interreg North Sea, z.d.).
Fietsapp Deelfietsen	Tholen	Afgesloten, niet succesvol gebleken.
Mobility as a Service (Maas) router → aanbieden van verschillende vormen van mobiliteit/vervoer in een app.	Heel Zeeland	Afgerond en overgedragen aan vervoerscentrale. Wordt binnenkort onderdeel van het Reizen door Zeeland product. Er wordt nu gekeken of/welke aanbieders van 'Maas' geselecteerd kunnen worden, zodat mensen er ook gebruik van kunnen maken. Reizen in Zeeland en Maas in Vlissingen naar verwachting eind 2025 beschikbaar.
Groeimodel autodelen Zeeland	Heel Zeeland	Afgerond en overgedragen aan Zeeuwse gemeenten en Provincie Zeeland. In dit project zijn 5 auto's die voornamelijk in/voor Vlissingen worden ingezet. Gebruik van deze auto's is +- 15.000 km per jaar. 120 deelnemers uit Vlissingen. Doel is om aantal auto's, gereden kilometers, en aantal deelnemers op termijn te verhogen.
Fieldlab Autonomous Sailing Technology (FAST). → een op afstand bestuurbaar schip, wat o.a. voor vervoer ingezet kan worden	Vlissingen	Afgerond en inmiddels ook gestopt. Ondernemer die van station naar centrum Vlissingen voer is gestopt. Vlissingen is voor nu afgefallen vanwege hoge kosten en lage vervoersvraag. Er is in 2025 gekeken naar een mogelijk vervolg, maar dan op/rond het Veerse Meer (o.a. afhankelijk van vinden van ondernemer die dit wil/kan aanbieden). Dit project is inmiddels afgesloten, omdat er geen ondernemer wilt investeren in een haalbaarheidsonderzoek.
Nabogo carpool-app	Zeeland, m.n. focus op/gebruik door studenten & gebied kenniswerf.	Succesvol gebleken, maar toch gestopt. Zonder structurele en forse overheidssteun niet mogelijk.
Scool2Walk / school2bike	Vlissingen/Veere	Met app onder vertrouwde begeleiding groepsgewijs lopen naar school. Bevordert gezondheid, leren over verkeersdeelname, verkeersveiligheid, vermindert haal/brengverkeer rond scholen. Status: in Veere wordt pilot gestart, in Vlissingen mogelijk project bij 1 school

Omdat veel projecten nog niet volledig in gebruik zijn, of inmiddels zijn gestopt, is er nog geen eenduidig beeld van de ervaringen en de mate van gebruik. Bij enkele projecten/initiatieven lijkt het relatief lage aantal (beoogde) deelnemers een belemmering te zijn voor structurele implementatie. Bij de carpool-app Nabogo bleek echter juist dat er wel gebruik van werd gemaakt (ongeveer 2.000 ritten per maand, oftewel 67 per dag), en dat gebruikers tevreden waren over dit initiatief. Hier is het gebrek aan structurele (overheids)financiering de reden voor het stoppen van het project. Verder is ook de tevredenheid van 'Autodelen in Zeeland' project in Vlissingen vrij hoog. Doel is wel om dit project op te schalen.

Aantrekkelijkheid stationsgebied Vlissingen

Indicator

Het opknappen van het stationsgebied in Vlissingen is ook onderdeel van het Wind in de Zeilen pakket. Het gaat hier om een combinatie van fysieke aanpassingen van het station en het omliggende gebied, en verbeteren van de verbinding tussen station en andere locaties (zie ook indicator hierboven). Uiteindelijk is het de bedoeling dat de bezoekers van station Vlissingen een betere reiservaring krijgen. Daarom is ervoor gekozen om de ervaren aantrekkelijkheid van het stationsgebied voor bezoekers te gebruiken als indicator.

Invulling indicator:

Er is een openbare indicator waarin gebruikers van een station 'hun' station kunnen beoordelen; de jaarlijkse Stationsbelevingsmonitor. In de meest recente editie scoort Vlissingen een 6.8, waarmee het op plaats 297 van de 393 stations in Nederland terechtkomt (Prorail, 2025). Wat context hierbij:

- In 2023 scoorde Station Vlissingen een 7,0. De waardering op dit station ging dus iets achteruit t.o.v. het jaar ervoor.
- Wanneer we kijken naar alle Zeeuwse stations, is Vlissingen één van de betere stations: alleen Kapelle-Biezelinge (7,6) en Krabbendijke (7.0) scoorden hoger. Dit betekent dus ook dat alle andere Zeeuwse treinstations nog lager op deze ranking staan. De andere Zeeuwse stations vallen dus allemaal in de 100 slechtst beoordeelde stations van Nederland. De score van station Vlissingen is dus voor Nederlandse begrippen laag, maar voor Zeeuwse begrippen hoog.

Eén enkel cijfer om het station te beoordelen geeft (ons inziens) geen scherp genoeg beeld van hoe gebruikers het station Vlissingen ervaren. Dit geeft namelijk alleen een 'overall' beeld, waardoor het niet duidelijk is *welke factoren* het cijfer voor station Vlissingen positief of negatief beïnvloeden.

We onderzoeken, in het kader van deze monitor, de mogelijkheden om een uitvraag te doen onder gebruikers en bezoekers van het stationsgebied om a) te achterhalen hoe zij het station én bijbehorend gebied ervaren, en b) welke factoren er van invloed zijn op deze ervaring. Hier kan dan specifiek gevraagd worden naar onderdelen die vanuit Wind in de Zeilen veranderd zijn.

- Welke aspecten van station & stationsgebied Vlissingen beoordeelt men positief?
- Welke aspecten van " " " " " " negatief?
- Ontwikkeling van het stationsgebied volgens gebruikers? Is hun ervaring op/rond stationsgebied positiever of negatiever geworden?

Algemeen beeld Bereikbaarheid:

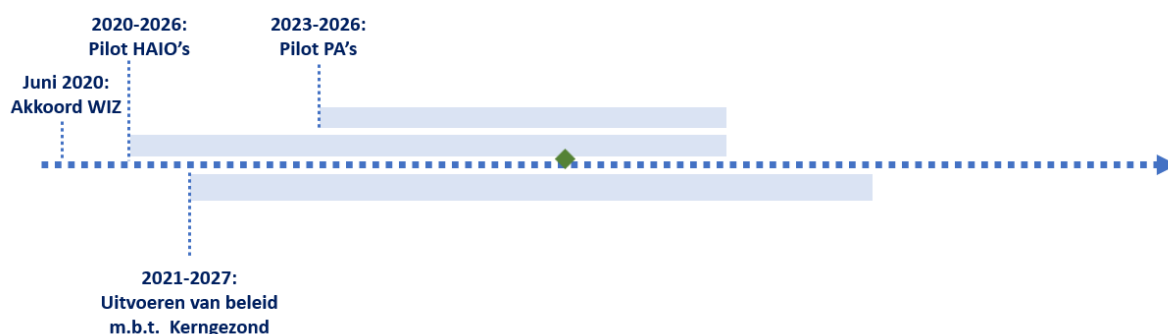
De snellere IC-verbinding tussen Vlissingen en Rotterdam moet de afstand tussen Zeeland en de Randstad verkleinen en de (economische) verbondenheid vergroten. Op basis van cijfers over reizigers-aantallen op de IC-stations in Zeeland lijkt er nog geen grote impuls te zijn geweest, maar om daar goede conclusies over te trekken zijn meer specifieke cijfers nodig over de ontwikkeling in het aantal reisbewegingen op dit traject.

Een groot deel van de vernieuwingen van het stationsgebied van Vlissingen moet nog gerealiseerd worden. Nader onderzoek, te zijner tijd, naar de reisbeleving van reizigers op station Vlissingen is wenselijk om meer inzicht te krijgen in het effect van de investeringen.

Over de vervoerssystemen en mobiliteitsoplossingen is nog te weinig bekend om uitspraken te kunnen doen. Wel lijkt de beperkte massa in Zeeland een bottleneck te zijn voor de doorontwikkeling van verschillende van de gestarte pilots voor mobiliteitsoplossingen. Het effect van de mobiliteitsoplossingen zal voor nu dus gezocht moeten worden in het (voorlopig) kleine aantal pilots dat doorontwikkeld wordt/een vervolg krijgt. Het is uiteraard mogelijk dat een klein aantal projecten voor een groot effect gaan zorgen, het is nu echter nog te vroeg om dat te kunnen beoordelen.

Zorg (Fiche H)

Een ander thema binnen het compensatiepakket betreft zorg. Het verbeteren van de positieve gezondheid van inwoners en – uiteindelijk – het verkleinen van de zogenaamde ‘zorgkloof’ staan hierbij centraal. De ingezette activiteiten hiervoor zijn het aantrekken van huisartsen en Physician Assistants (PA’s) en implementatie van Kerngezond-centra in Vlissingen.

We maken onderscheid tussen (verwachte) korte termijn effecten (output), middellange termijn effecten (outcome) en lange termijn effecten (impact). In deze rapportage gaan we specifiek in op de verwachte korte termijn effecten, die we vatten in de volgende vier indicatoren:

- Aantal huisartsen in Zeeland
- Aantal PA's in Zeeland
- Vernieuwing zorginfrastructuur
- Positieve gezondheid van inwoners

Per indicator wordt achtereenvolgens in gegaan op de beschrijving en stand van zaken.

Aantal huisartsen gevestigd in Zeeland

Indicator:

Een praktisch (en concreet meetbaar) onderdeel van het Fiche Zorg is het verhogen van het aantal huisartsen in Zeeland. De indicator hier is het aantal huisartsen in provincie Zeeland per jaar. Het is belangrijk om het totaal aantal huisartsen te bekijken, *samen met het aantal huisartsen dat zich vanuit de WIZ pilot in de regio vestigt*. De maatregelen vanuit het WIZ pakket moeten het voor huisartsen in opleiding (HAIO's) aantrekkelijker maken om hun opleiding voor een groter deel in Zeeland te voltooien dan hiervoor het geval was, waardoor het ook een logischere stap is om na het voltooien van de opleiding in Zeeland te blijven (of gaan) wonen en werken.

Invulling indicator:

In de meest recente (10e) voortgangsrapportage van WIZ staat dat 20 AIO's hebben deelgenomen aan de pilot om (delen van) hun opleiding in Zeeland te volgen. **Van deze groep zijn er inmiddels 10 afgestudeerd en werkzaam in de provincie, één deelnemer is gestopt.**

Hoewel de cijfers van de deelnemers aan de pilot laten zien dat het belangrijk is dat men de opleiding tot huisarts in de provincie kan volgen, om zo het aantal startende huisartsen in Zeeland te vergroten, is het ook belangrijk om naar het totaal aantal huisartsen te kijken in de provincie. Deze data is beschikbaar via het [dashboard van Nivel](#) (z.d.). Hierop is te zien dat in 2023, het meest recente jaar waarvan data beschikbaar is, er 277 huisartsen waren in Zeeland (7 minder dan het jaar daarvoor). Van deze 277 huisartsen was 22% jonger dan 40, 47% tussen de 40 en de 60 jaar oud, en was 31% 60

jaar of ouder. Uit de cijfers van Nivel blijkt dat het aantal huisartsen in Zeeland de afgelopen jaren licht is afgenomen, zoals in tabel 4 is te zien. Het is dan ook interessant om te volgen hoe deze cijfers zich de komende jaren ontwikkelen, zeker als er meer HAIO's in Zeeland hun opleiding kunnen blijven volgen.

	2020	2021	2022	2023
Aantal huisartsen in Zeeland.	285	283	280	277

Tabel 4: Ontwikkeling van aantal huisartsen in Zeeland. Bron: Nivel (z.d.).

Als aanvulling op deze cijfers kijken we ook naar het aantal huisartsen dat de afgelopen jaren in Zeeland is gestart. Nivel heeft hier ook onderzoek naar gedaan (Flinterman et al., 2025). Uit dit onderzoek blijkt dat in de periode 2021-2024 in Zeeland 19 huisartsen zijn gestart en er 32 zijn gestopt. De gemiddelde leeftijd van de startende/inkomende huisartsen was in Zeeland net boven de 40 jaar, en hiermee net iets hoger dan in de andere regio's, al zijn de verschillen niet heel groot. Wat ook opvalt is dat de leeftijd van de stoppende/vertrekkende huisartsen in Zeeland het hoogst is van alle regio's, namelijk 59,2 jaar. Hier zijn de verschillen wel groter.

Aantal PA's gevestigd in Zeeland

Indicator:

Vergelijkbaar met de vorige indicator, is ook het aantal Physician Assistants (PA's) in Zeeland van belang. De indicator is hier: het aantal in Zeeland gevestigde PA's.

Invulling indicator:

In de meest recente (10e) voortgangsrapportage van WIZ staat dat inmiddels 19 PA's de opleiding hebben gevolgd of met de opleiding bezig zijn. Er zijn inmiddels ook al 7 deelnemers afgestudeerd, waarvan er 6 in de huisartsenzorg zijn blijven werken. Eén afgestudeerde PA is bij het ADRZ gaan werken.

Het aantal PA's per provincie wordt bijgehouden in het BIG-register. Op 1 februari 2025 waren er 52 PA's geregistreerd in Zeeland (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn, en Sport, 2025). Via het BIG register zijn geen cijfers van afgelopen jaren te zien, maar door dit getal vanaf 2025 structureel in kaart te brengen, is het wel mogelijk om deze ontwikkeling bij te houden.

Vernieuwing zorg-infrastructuur

Indicator:

Vanuit het Kerngezond-programma zullen er verschillende veranderingen worden doorgevoerd bij zorgverleners in Zeeland. Hoe veranderingen binnen een organisatie, of breder getrokken, binnen een systeem van organisaties bijdragen aan de doelen van Wind in de Zeilen, is lastig te kwantificeren¹⁶. Daarom is hier als indicator gekozen voor een *kwalitatieve beschrijving van de belangrijkste veranderingen en vernieuwingen in de zorginfrastructuur*. Ondanks de kwalitatieve aard van deze indicator, is enige kwantitatieve duiding wel gewenst (bijvoorbeeld aantal betrokken organisaties).

Invulling indicator:

Voor deze indicator is een uitvraag bij betrokken partij(en)/zorgorganisaties nodig. Een korte, kwalitatieve beschrijving van wat men op korte termijn hoopt(e) te doen, en wat er vooralsnog gerealiseerd is in gemeente Vlissingen via het Kerngezond programma, zou hier volstaan. Er is in de

periode augustus – oktober uitvraag gedaan bij de Zeeuwse Zorg Coalitie (5X). Vooralsnog is er nog geen reactie op onze uitvraag gekomen. Er wordt gekeken naar mogelijkheden om deze indicator te combineren met de volgende indicator (ervaring kerngezond / positieve gezondheid).

Positieve gezondheid inwoners

Indicator:

Vanuit het Kerngezond programma wordt er sterk ingezet op zelf- en samenredzaamheid, en op de positieve gezondheid van inwoners. Inzetten op positieve gezondheid houdt onder meer in dat de focus niet direct ligt op iemands ziekte of fysieke gezondheid. Veel meer wordt er, vanuit zes dimensies, gekeken naar wat er voor zorgt dat iemand zich in meer of mindere mate gezond voelt, ongeacht of iemand wel of niet ziek is (Institute for Positive Health, z.d.). Positieve gezondheid wordt steeds breder ingezet, en is tot op zekere hoogte 'meetbaar' via een gevalideerde vragenlijst.

Invulling indicator:

Er is nog geen meting gedaan naar positieve gezondheid van inwoners in gemeente Vlissingen. Wij stellen voor om het nieuwe onderzoekspanel '[Inwonerpanel Zeeland](#)' in te zetten voor een vragenlijst-onderzoek naar positieve gezondheid.

Een dergelijke vragenlijst zou in het tweede kwartaal van 2026 kunnen worden uitgezet onder het panel. De uitvraag zou, in samenspraak met andere betrokken partners, Zeeland-breed kunnen worden uitgezet, waardoor het mogelijk wordt om de ervaren positieve gezondheid tussen gemeenten te vergelijken. Ook biedt het panel de mogelijkheid om een dergelijke vragenlijst op een later moment (bijvoorbeeld twee jaar later) opnieuw uit te zetten en daarmee ontwikkelingen inzichtelijk te maken.

Algemeen beeld Zorg

De pilots met opleidingen voor huisartsen en Physician Assistants (PA's) geven een impuls aan het aantal huisartsen en PA's in Zeeland. Deze aanpak op kleine schaal lijkt te werken. Zeeland-breed zien we echter dat het totaal aantal gevestigde huisartsen tussen 2020 en 2023 is afgenomen. Dit geeft het belang aan van een goede bestending en voortzetting van alle activiteiten om huisartsen en PA's aan Zeeland te binden.

De impact van Kerngezond is lastig meetbaar. Positieve gezondheid is hier een belangrijk thema. In het vervolgtraject van de monitor willen we onderzoeken in hoeverre deze (ervaren) positieve gezondheid van inwoners zich in de tijd ontwikkelt.

Vernieuwing van de zorg-infrastructuur is een belangrijk thema, maar ook complex om hiervan de (verwachte) effecten en impact in beeld te brengen. We proberen dit in kwalitatieve zin in beeld te brengen. Op dit moment hebben we daarvan nog geen goed beeld.

Arbeidsmarkt (Fiche I)

Het laatste thema in het investeringsprogramma betreft de arbeidsmarkt. Aandacht hierbij ligt op het aan het werk helpen van kwetsbare doelgroepen, om deze groepen nieuw perspectief te geven en daarmee tevens in te spelen op de krappe arbeidsmarkt.

We maken onderscheid tussen (verwachte) korte termijn effecten (output), middellange termijn effecten (outcome) en lange termijn effecten (impact). In deze rapportage gaan we specifiek in op de verwachte korte termijn effecten, die we vatten in de volgende twee indicatoren:

- Statushouders Vlissingen met stijging op de participatieladder
- Langdurig werkzoekenden met afgeronde scholing en/of werk

Per indicator wordt achtereenvolgens in gegaan op de beschrijving en stand van zaken.

Meer statushouders Vlissingen met een stijging op de participatieladder

Indicator:

Bij het fiche Arbeidsmarkt is het originele plan en de originele scope aangepast, waardoor nu ook deels focus ligt op sociale activering en (re)integratie van statushouders in de gemeente Vlissingen. Wat hier onder sociale activering valt, is per casus afhankelijk. Als graadmeter hanteren wij hiervoor de participatieladder. Deze participatieladder geeft de mate aan waarin mensen deelnemen aan de samenleving. In het model dat gehanteerd wordt door het Arbeidsdeskundig Kennis Centrum (AKC), heeft de participatieladder zes treden:

1. Geïsoleerd
2. Sociale contacten buitenshuis
3. Deelname aan georganiseerde activiteiten
4. Onbetaald werk
5. Betaald werk met ondersteuning
6. Betaald werk

Voor de specifieke invulling van deze zes treden, en meer informatie over wanneer men in welke categorie valt, verwijzen wij naar de [website van het AKC](#) (z.d.).

Invulling indicator:

In de voortgangsrapportage van december 2024 is te zien dat er in 2024 50 deelnemers zijn gestart met een traject. In 2025-26 wordt gemikt op een totaal van 125. Uit navraag bij de projectleider(s) is duidelijk geworden dat op moment van uitvragen (juni 2025), 40 deelnemers een intake hebben gehad, waarvan er 32 'geplot' zijn op de participatieladder¹⁷. In tabel 5 is te zien in hoeverre deelnemers zijn 'opgeschoven' op de participatieladder. Vooralsnog zijn niet veel statushouders geklommen op de participatieladder: 1 deelnemer is ingestroomd in georganiseerde activiteiten en 3 zijn ingestroomd in onbetaald werk.

¹⁷ 8 deelnemers zijn nog niet geplot op de participatieladder, waardoor ook niet bepaald kan worden of deze deelnemers een stap hebben gezet op de participatieladder.

Tredebepaling	Intake	Huidige situatie
Geïsoleerd	3	2
Sociale contacten buitenshuis	23	20
Deelname georganiseerde activiteiten	6	7
Onbetaald werk		3
Betaald werk met ondersteuning		
Betaald werk		
Subtotaal	32	32
Nog niet geplot	8	8

Tabel 5: Positie van deelnemers op de 'participatieladder'. Bron: interne uitvraag gemeente.

Langdurig Werkzoekenden met afgeronde scholing en/of werk in Vlissingen

Indicator:

Een ander onderdeel van fiche Arbeidsmarkt is dat een aantal (langdurig) werkzoekenden en inwoners van gemeente Vlissingen met afstand tot de arbeidsmarkt scholing ontvangen, en (via een traject) een baan kunnen krijgen of een vorm van (betaald) werk kunnen doen. Hier is als indicator gekozen voor: 'het aantal werkzoekenden/mensen met afstand tot de arbeidsmarkt met een afgeronde scholing en/of werk na afloop van het WiZ traject. Idealiter wordt dit opgesplitst in:

- Aantal deelnemers bij aanvang van traject (bijv. op 1 januari van jaar X)
- Aantal deelnemers met (afgeronde) scholing (aan eind van jaar X)
- Aantal deelnemers met scholing en werk (aan eind van jaar X)
- Aantal deelnemers dat het traject heeft verlaten (tussen 1 januari en 31 dec. Van jaar X).

Strekking is hier dat er overzicht komt in aantal deelnemers en aantal deelnemers dat uiteindelijk het doel behaalt waarvoor het project is gestart.

Invulling indicator:

Voor bovenstaande indicator is geen openbare bron bekend. Daarom lijkt een uitvraag bij de betrokken projectleider de meest efficiënte manier om de juiste informatie te verkrijgen.

In oktober 2025 is via de gemeente Vlissingen een uitvraag gedaan onder projectleider(s) via gemeente Vlissingen, om meer te weten te komen over het aantal deelnemers aan dit traject, en de ontwikkeling van deelnemers binnen dit traject. Op het moment dat deze cijfers bekend zijn, zullen ze worden toegevoegd aan de monitor.

Algemeen beeld Arbeidsmarkt

Voor de pilot rond re-integratie van statushouders zien we dat er vooralsnog weinig deelnemers zijn die een stap hebben gemaakt op de 'participatieladder'. Voor de pilot met langdurig werklozen hebben we momenteel nog geen zicht op de bereikte resultaten.

Waar de potentiële *individuele impact* van de pilot-trajecten in deze fiche zeer groot zijn, geldt dat het schaalniveau klein is. De voorlopige effecten in termen van het oplossen van krapte op de arbeidsmarkt zijn daarom beperkt.

Reflectie en vooruitblik

Waar staan we nu in het monitoringstraject van het compensatiepakket Wind in de Zeilen? We geven hier een korte reflectie en vooruitblik op het monitoringstraject.

Reflectie

In de eerste helft van 2025 hebben wij, in afstemming met het WiZ-programmateam, overzicht gecreëerd door keuzes te maken in de onderwerpen die het belangrijkst zijn om te volgen in de tijd. Daarna zijn we aan de slag gegaan met het verder concretiseren van de gekozen indicatoren en het verzamelen van de benodigde informatie om deze indicatoren in te vullen. Wat we in dit proces continu voor ogen moeten houden is in hoeverre cijfers en indicatoren ook daadwerkelijk de essentie vatten van hetgeen je wilt volgen.

Deze meting gaat in op de ‘outputs’, ofwel de korte termijn resultaten van de verschillende fiches. De informatie in deze meting overlapt deels met de gegevens in de actuele voortgangsrapportages. Verschil met de voortgangsrapportages is dat in de monitor vooral wordt gekeken naar de *resultaten* van activiteiten en minder naar de activiteiten op zichzelf. Later in het monitoringstraject zal meer worden ingegaan op de middellange termijn effecten.

De onderdelen van het compensatiepakket waarover op dit moment de meeste informatie beschikbaar is over resultaten zijn het SKC en het DCC. Dit zijn ook de onderdelen binnen fiches die voor een belangrijk deel al zijn gerealiseerd. De voorlopige conclusie voor beide projecten is dat ze de output leveren zoals die vooraf is beoogd. Ook als het gaat om de werkgelegenheid zijn de verwachtingen in het algemeen waargemaakt. In het perspectief van het totale compensatiepakket kan de sociaaleconomische impact van deze twee projecten echter worden gerelativeerd: ze creëren qua omvang een beperkte hoeveelheid nieuwe werkgelegenheid in de regio. Zeker als je in ogenschouw neemt dat voor beide projecten geldt dat een substantieel deel van de werkenden zelf niet in Zeeland woont, is de lokale en zeker regionale sociaaleconomische impact beperkt. Tot slot: Bij deze beide projecten is nog een relevante vraag in hoeverre zij (positief) bijdragen aan de beeldvorming van Vlissingen en Zeeland als regio met interessante en hoogwaardige werkgelegenheid (spin off). Hoewel beeldvorming dit lastig meetbaar is (en nu ook niet opgenomen in het monitorplan) is het goed om hier verderop in het traject aandacht aan te besteden.

Op andere fiches is vooralsnog te weinig informatie beschikbaar om stellige conclusies te trekken over de effecten van de activiteiten. Dit heeft deels te maken met het feit dat de fiches nog niet of recentelijk zijn gestart en deels met het feit dat voor sommige onderwerpen nog broninformatie moet worden verzameld, dan wel kwalitatief dan wel kwantitatief. In alle gevallen is al wel bekend, in ieder geval op hoofdlijnen, wat voor soort informatie er nodig is en welke aanpak daar bij hoort. Bij enkele deelfiches zien we extra uitdaging in het meten van de effecten. Dat geldt met name voor ‘Verbetering van het stationsgebied Vlissingen’ en ‘Kerngezond’ (H1). Om de doorwerking van deze activiteiten goed in beeld te brengen is echt nader onderzoek nodig. En dat vergt tijd en capaciteit. Ook bij de deelfiches ‘Vernieuwing in de zorginfrastructuur’ (H3) en ‘Intercity Vlissingen-Rotterdam (F1). Het is op dit moment nog onzeker in hoeverre wij daar met de huidige aanpak de gegevens kunnen verzamelen die wij voor ogen hebben. Dat zal in de komende maanden duidelijk moeten worden. Voor de komende fase van het monitoringstraject is het belangrijk dat er wordt gereflecteerd op effectiviteit en draagvlak van de monitor en dat er goede afstemming is over de rolverdeling in het vervolgtraject.

Vooruitblik

Als we vooruitblikken kunnen we stellen dat er nog werk aan de winkel is om de komende jaren uit de monitor voor WiZ de inzichten te kunnen halen die we samen voor ogen hebben. Wij zien dit als een groeimodel, waarin we jaarlijkse de balans opmaken en bij iedere stap gezamenlijk kritisch evalueren.

In december gaan we terug- en vooruitblikken op het monitoringstraject, waarbij we teruggrijpen op de oorspronkelijke meerjarige aanpak. Zie bijlage 1. In die meerjarige aanpak zijn in het bijzonder de vervolgmetingen in 2026, 2028 en 2030 relevant. In die metingen wordt namelijk niet alleen stil gestaan bij de korte termijn effecten, maar ook bij de middellange termijn doorwerking van de activiteiten ofwel de verwachte 'outcomes'.

Referenties

Arbeidsdeskundig Kennis Centrum. (z.d.). *Leidraad Arbeidsparticipatie - De Participatieladder*.

Geraadpleegd op 28 mei 2025, van

<https://www.arbeidsdeskundigen.nl/akc/kennis/map/document/4402>

Atlas Leefomgeving. (2022). *Kaarten; boomhoogte, groenkaart, verkoelend effect van water en groen*.

Geraadpleegd op 20 mei 2025, van <https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten>

De Jong, W. (2025, 8 januari). Wéér obstakel voor nieuwe gevangenis: Vlissingen denkt aan

onteigening. *PZC*. Geraadpleegd op 20 mei 2025, van [https://www.pzc.nl/vlissingen/weer-obstakel-](https://www.pzc.nl/vlissingen/weer-obstakel-voor-nieuwe-gevangenis-vlissingen-denkt-aan-onteigening~a6bc35ae/)

[voor-nieuwe-gevangenis-vlissingen-denkt-aan-onteigening~a6bc35ae/](https://www.pzc.nl/vlissingen/weer-obstakel-voor-nieuwe-gevangenis-vlissingen-denkt-aan-onteigening~a6bc35ae/)

De Jong, W., Sep, M. (2025, 22 oktober). Geen obstakel te hoog, het justitieel complex Vlissingen

gaat in 2030 open. *PZC*. Geraadpleegd op 27 oktober 2025, van [https://www.pzc.nl/vlissingen/geen-](https://www.pzc.nl/vlissingen/geen-obstakel-te-hoog-het-justitieel-complex-vlissingen-gaat-in-2030-open~a8c0f8d9/)

[obstakel-te-hoog-het-justitieel-complex-vlissingen-gaat-in-2030-open~a8c0f8d9/](https://www.pzc.nl/vlissingen/geen-obstakel-te-hoog-het-justitieel-complex-vlissingen-gaat-in-2030-open~a8c0f8d9/)

Flinterman, L.E., Batenburg, R., Kenens, R.J., Duijkers, B. (2025, januari). *Huisartsen en praktijken in kaart - Cijfers uit Nivel Beroepenregistraties in de Zorg 2023-2024*. (Rapport Nivel). Van

https://www.nivel.nl/sites/default/files/bestanden/1004735_0.pdf

Gemeente Vlissingen. (2025, 4 maart). *Een groene start voor het Justitieel Complex Vlissingen*.

Geraadpleegd op 20 mei 2025, van [https://www.vlissingen.nl/een-groene-start-voor-het-justitieel-](https://www.vlissingen.nl/een-groene-start-voor-het-justitieel-complex-vlissingen)

[complex-vlissingen](https://www.vlissingen.nl/een-groene-start-voor-het-justitieel-complex-vlissingen)

Gemeente Vlissingen. (2021). *Blik op de Toekomst: Strategische Visie 2040*. Geraadpleegd op 13

augustus 2025, van [https://cuatro.sim-](https://cuatro.sim-cdn.nl/vlissingenebee90/uploads/toekomstvisie_vlissingen_2040_definitief_0.pdf?cb=ttBc5BVl)

[cdn.nl/vlissingenebee90/uploads/toekomstvisie_vlissingen_2040_definitief_0.pdf?cb=ttBc5BVl](https://cuatro.sim-cdn.nl/vlissingenebee90/uploads/toekomstvisie_vlissingen_2040_definitief_0.pdf?cb=ttBc5BVl)

Gemeente Vlissingen. (2024, 22 november). *Werkzaamheden aanleg 'groene kraag' Justitieel*

Complex Vlissingen. Geraadpleegd op 20 mei 2025, van [https://www.vlissingen.nl/werkzaamheden-](https://www.vlissingen.nl/werkzaamheden-aanleg-groene-kraag-justitieel-complex-vlissingen)

[aanleg-groene-kraag-justitieel-complex-vlissingen](https://www.vlissingen.nl/werkzaamheden-aanleg-groene-kraag-justitieel-complex-vlissingen)

HZ. (2024, 6 juni). *Studenten maken inspirerende rondrit door Zeeland*. Geraadpleegd op 16 juni

2025, van <https://hz.nl/onderzoek/nieuws/studenten-maken-inspirerende-rondrit-door-zeeland>

HZ KCZS. (z.d.). *Inwonerpanel Zeeland*. Geraadpleegd op 20 oktober 2025, van

https://www.projectenportfolio.nl/wiki/index.php/PR_00129

Institute for Positive Health. (z.d.). *Positieve gezondheid: wat is het?* Geraadpleegd op 15 oktober

2025, van <https://www.iph.nl/positieve-gezondheid/wat-is-het/>

Interreg North Sea (z.d.). *SSCH in Vlissingen*. Geraadpleegd op 3 juli 2025, van

<https://www.interregnorthsea.eu/super-smart-charging-hubs/pilots/ssch-in-vlissingen>

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn, en Sport. (2025). *Geregistreerde zorgverleners per*

provincie. Geraadpleegd op 27 mei 2025, van [https://www.bigregister.nl/over-het-big-](https://www.bigregister.nl/over-het-big-register/cijfers/registraties-per-provincie)

[register/cijfers/registraties-per-provincie](https://www.bigregister.nl/over-het-big-register/cijfers/registraties-per-provincie)

Nederlandse Spoorwegen. (2025). *Dashboard: Reizigersgedrag 2024*. Geraadpleegd op 21 mei 2025,

van <https://dashboards.nsjaarverslag.nl/reizigersgedrag/>

Nivel. (z.d.). *Dashboard huisartsenzorg*. Geraadpleegd op 28 mei 2025, van

<https://www.vektis.nl/huisartsenzorg/dashboard/aantal-zorgverleners?regio->

[type=amr®io=Zeeland&praktijk=Kies+een+praktijk](https://www.vektis.nl/huisartsenzorg/dashboard/aantal-zorgverleners?regio-type=amr®io=Zeeland&praktijk=Kies+een+praktijk)

Prorail. (2025, 27 januari). *Verbouwde stations vallen beter in de smaak bij reizigers*. Geraadpleegd op 27 mei 2025, van <https://www.prorail.nl/nieuws/verbouwde-stations-vallen-beter-in-de-smaak-bij-reizigers>

Provincie Zeeland. (2024, 3 oktober). *Zeeuws spoor krijgt pilotproject ERTMS, overlast voor treinreizigers*. Geraadpleegd op 23 mei 2025, van <https://www.zeeland.nl/actueel/zeeuws-spoor-krijgt-pilotproject-ertms-overlast-voor-treinreizigers>

Strategisch Centrum Ondermijnende Criminaliteit. (z.d.). *Over ons*. Geraadpleegd op 20 mei 2025, van <https://skc-oc.org/over-ons/>

Strategisch Centrum Ondermijnende Criminaliteit. (2025, 17 februari). *Samenwerking SKC en HZ voor 5 jaar verlengd*. Geraadpleegd op 19 mei 2025, van <https://skc-oc.org/samenwerking-skc-en-hz-voor-5-jaar-verlengd/>

Strategisch Centrum Ondermijnende Criminaliteit. (2024, 11 december). *WET-week 2024: Studenten presenteren duurzame oplossingen voor het SKC-kantoor*. Geraadpleegd op 20 mei 2025, van <https://skc-oc.org/duurzame-oplossingen-skc-wet-week-2024/>

Utrecht University. (2025). *Summer School Utrecht: A Multidisciplinary Approach to Nature-based Solutions in Deltas*. Geraadpleegd op 13 juni 2026, van <https://utrechtsummerschool.nl/courses/science/a-multidisciplinary-approach-to-nature-based-solutions-in-deltas>

Wind in de Zeilen. (2023). *7^e voortgangsrapportage*. Geraadpleegd op 10 juni 2025, van https://cuatro.sim-cdn.nl/windindezeilen6a6775/uploads/7_voortgangsrapportage_wiz_november_2023_toeg.pdf?cb=lZXp2pkD

Wind in de Zeilen. (2024). *9^e voortgangsrapportage*. Geraadpleegd op 13 mei 2025, van https://cuatro.sim-cdn.nl/windindezeilen6a6775/uploads/9e_voortgangsrapportage_december_2024.pdf?cb=SKgdyUU
=

Wind in de Zeilen. (2025). *10^e voortgangsrapportage*. Geraadpleegd op 13 augustus 2025, van https://cuatro.sim-cdn.nl/windindezeilen6a6775/uploads/Tiende%20voortgangsrapportage%20juni%202025%20%28002%29.pdf?cb=dmlOfr_v

Wind in de Zeilen (z.d.-a). <https://www.windindezeilen.nl/kerngezond-centra>

Wind in de Zeilen. (z.d.-b). *Veelgestelde vragen Bestemmingsplan Stadslandgoed Nieuwerve Vlissingen*. Geraadpleegd op 20 mei 2025, van <https://www.windindezeilen.nl/veelgestelde-vragen-bestemmingsplan-stadslandgoed-nieuwerve-vlissingen>

Wind in de Zeilen. (2020). *Wind in de zeilen: Een nieuwe start. Bijlage 1: Fiche per maatregel*. Geraadpleegd op 20 april 2025, van <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-32edcd6d-661a-425f-a135-4704e3ad8a91/pdf#page=6&zoom=100,74,74>

ZB Planbureau. (2020). *Zeeland en Vlissingen in 7 sociaal-economische opgaven*. Geraadpleegd op 10 juni 2026, van <https://publicaties.kczs.nl/zeeland-en-vlissingen-zeven-sociaaleconomische-opgaven>

Bijlage 1 Pan van aanpak monitor WIZ - fase 2

Pan van aanpak
monitor WIZ - fase 2.p

Bijlage 2 Overzicht indicatoren per fiche

Onderstaande tabel geeft een overzicht weer van alle indicatoren per fiche. In deze tabel is onder meer te vinden:

- Wat de indicatoren voor ieder fiche zijn.
- Of de indicator met openbare data of met interne data (dus contact met organisaties) ingevuld wordt.
- In hoeverre de indicator ingevuld is.
- Welke specifieke informatie er aan organisaties is gevraagd om de indicator in te vullen.

Fiche	Indicator	Status (20-10-2025)	Specifieke vraag	Ingevuld in oktober 2025?	Opmerkingen
B: Law Delta	Werkgelegenheid JCV	Geen openbare bron Data niet opgevraagd	Daadwerkelijke aantal werknemers en FTE's bij ingebruikname JCV	Nee (nog niet meetbaar)	uitvraag zodra werving JCV start
	Nieuwe ontsluitingswegen van/naar JCV	Deels openbare bron Data opgevraagd (Vlissingen), reactie nog niet ontvangen	Beschrijving stand van zaken ontsluitingswegen JCV.	Deels al ingevuld.	
	Groene kraag Vlissingen rondom JCV	Deels openbare bron Data opgevraagd (Vlissingen), reactie nog niet ontvangen	Beschrijving (kwalitatief en kwantitatief) aanleg en ingebruikname groene kraag rond JCV. Stand van zaken: in hoeverre al gerealiseerd?	Deels al ingevuld.	

	Werkgelegenheid SKC	Geen openbare bron Data door KCZS opgevraagd; reactie ontvangen	X	Ja	
	Samenwerking SKC met Zeeuwse onderwijsinstellingen	Geen openbare bron Data door KCZS opgevraagd; reactie ontvangen	X	Ja	
C & D & E: Innovatie	Instroom onderwijs DCC	Geen openbare bron Data door KCZS opgevraagd; reactie ontvangen	X	Ja	
	Netwerksamenwerking DCC	Geen openbare bron Data door KCZS opgevraagd; reactie ontvangen	X	Ja	
	Onderzoek DCC	Geen openbare bron Data door KCZS opgevraagd; reactie ontvangen	X	Ja	
	Aankoop Percelen Kenniswerf	Geen openbare bron Data opgevraagd (Vlissingen); reactie ontvangen	Aantal percelen op kenniswerf gekocht/verworven.	Ja	

	Start-ups Scale-ups Innovatie in Zeeland	Geen openbare bron Data opgevraagd (Vlissingen), reactie nog niet ontvangen	Lijst van bedrijven die vanuit investeringsfonds gesteund worden en daarmee bijdragen aan/in staat gesteld worden om te werken aan innovatie in de provincie.	Ja	
F: Bereikbaarheid	Meer reisbewegingen IC-traject Vlissingen Amsterdam	Geen openbare bron Data door KCZS opgevraagd; niet beschikbaar bij NS-CBS- ODIN-Radboud Universiteit	Aantal reizigers dat per Zeeuws IC station instapt en uitstapt op randstad-stations (en vice versa)	Deels al ingevuld. Specifiekere invulling wenselijk	HZ KCZS in overleg met data-afdeling NS over verkrijgen data.
	Meer reisbewegingen van/naar station Vlissingen	Openbare bron beschikbaar		Ja	
	Implementatie nieuwe vervoerssystemen ZLD	Geen openbare bron Data door KCZS opgevraagd; reactie ontvangen	Kwalitatieve beschrijving pilots- oplossingen: 1: welke nieuwe vormen van mobiliteit zijn in ZLD geïntroduceerd? 2: gebruik van nieuwe mob. vormen: wie gebruikt ze, en ervaring? 3: lijken pilots een antwoord op de oorspronkelijke uitdaging (verbinding van Station Vlissingen met rest van stad en Walcheren?)	Ja	

	(ervaren) aantrekkelijkheid stationsgebied Vlissingen	Deels openbare bron Data nog niet opgevraagd	X	Ja	Op later moment uitgebreidere uitvraag gewenst. Mogelijkheden hiervoor worden door HZ KCZS verkend.
F: Zorg	Aantal huisartsen gevestigd in Zeeland	Openbare bron beschikbaar	X	Ja	
	Aantal PA's gevestigd in Zeeland	Openbare bron beschikbaar	X	Ja	
	Vernieuwing zorg-infrastructuur	Geen openbare bron Data door KCZS opgevraagd; reactie nog niet ontvangen	Korte, beschrijving van de verandering van de zorg-infrastructuur. Niet de beoogde, maar de tot nu toe belangrijkste gerealiseerde veranderingen als gevolg van Kernegezond.	Nee (geen reactie)	HZ verkent mogelijkheden om deze indicator te combineren met uitvraag positieve gezondheid / kernegezond centra.
	Positieve gezondheid	Geen openbare bron Focus op positieve gezondheid	Voorstel: Uitvraag inwoners over positieve gezondheid, grotendeels bestaande vragenlijst.	Nee (niet kwalitatief genoeg meetbaar in tijdsbestek)	HZ heeft contact gehad met kwartiermaker KG Vlissingen, kwalitatief sterke uitvraag onder cliënten lijkt complex en tijdrovend. Voorstel om focus te verleggen naar

					positieve gezondheid van inwoners van Vlissingen (uitvraag via Inwonerpanel Zeeland).
I: Arbeidsmarkt	Statushouders Vlissingen met stijging op participatieladder	Geen openbare bron Data opgevraagd (Vlissingen), reactie ontvangen	Hoeveel deelnemers aan traject?	Ja	
	Langdurig Werkzoekenden met afgeronde scholing en/of werk	Geen openbare bron Data opgevraagd (Vlissingen), reactie nog niet ontvangen. Nu ingevuld met oude cijfers.	Hoeveel deelnemers aan begin traject? Hoeveel deelnemers nu? Aantal (oud) deelnemers dat inmiddels scholing/werk heeft? Aantal deelnemers dat traject heeft verlaten?	Nee (nog geen reactie).	Momenteel ingevuld met oude cijfers (2023). Recentere cijfers via uitvraag blijven gewenst.

Legenda bij bovenstaande tabel:

Broninformatie beschikbaar:	
Broninformatie onvolledig:	
Broninformatie nog niet beschikbaar:	